

2. Карпюк З. К. Природний заповідний фонд Волинської області: альбом-каталог / З. К. Карпюк, В. О. Фесюк, О. В. Антипюк. – К. : ТОВ «ОК-ПОЛІГРАФ». – 2018. – 136 с.
3. Природно-заповідний фонд Волинської області (Огляд територій і об'єктів природно-заповідного фонду в розрізі районів) / упоряд. М. Химин та ін. – Луцьк : Ініціал, 1999. – 48 с.
4. Чижевська Л. Т. Особливості туристично-рекреаційної атрактивності Іваничівського району Волинської області / Л. Т. Чижевська, З. К. Карпюк, Р. Є. Качаровський // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2019. – № 1 (385): Геогр. науки. – С. 136-142.
5. Чир Н. В. Об'єкти природно-заповідного фонду прикордонних об'єднаних територіальних громад як важливий елемент туристичної галузі Волинської області / Н. В. Чир, Л. Т. Чижевська, З. К. Карпюк, Р. Є. Качаровський // Матер. III міжнар. наук.-практ. конф. «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи» редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря]. Баку-Банська Бистриця-Ужгород: Посвіт, 2019 27 червн. 2019. – С. 262–265.

УДК 911.3:338.48/.49(477.82-72)

*Надія Чир (Ужгород, Україна),
Андрій Мельник (Івано-Франківськ, Україна),
Роман Качаровський, Олена Антипюк, Ірина Єрко
(Луцьк, Україна)*

ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ОВАДНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ОТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Оцінено сучасний стан, перспективи розвитку та модернізації туристичної інфраструктури Оваднівської сільської міжрайонної об'єднаної територіальної громади (ОТГ) Волинської області. Вказано дослідження, виконані в межах окремих підсистем: заклади розміщення, харчування, побутового обслуговування та дозвілля; транспортна інфраструктура, інформаційне забезпечення та зв'язок. Окреслено головні проблеми елементів туристичної інфраструктури та розглянуто можливі дії для їх вирішення.

Ключові слова: туристична інфраструктура, туризм, об'єднана територіальна громада, Оваднівська ОТГ, Волинська область.

The current state, prospects of development and modernization of the tourist infrastructure of the Ovadnivsky rural inter-district united territorial community (OTG) of Volyn region were evaluated. These studies were performed within separate subsystems: establishments of accommodation, catering, household services and leisure; transport infrastructure, information support and communication. The main problems of the elements of tourist infrastructure are outlined and possible steps are taken to solve them.

Keywords: tourism infrastructure, tourism, unified territorial community, Ovadnivska oblast, Volyn region.

Сучасні реалії формування децентралізаційної політики вимагають робити акцент на позитивних змінах для населення в ході об'єднання території, а отже створення сприятливих соціально-економічних умов існування в межах громади. Завдяки змінам у нормативно-правових актах щодо децентралізації, зокрема в Законі України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (із змінами) [1], стало можливим об'єднання територій за природними, історичними, культурними, соціальними та економічними чинниками, що розміщені у межах різних адміністративних районів, зберігаючи найбільш вдалі перспективи подальшого існування і розвитку громади.

На 01.10.2019 року території Волинської області сформовано 53 ОТГ, де діючими є 51. У двох, що перебувають у стадії формування (Доросинівська сільська громада в

Рожищенському та Сошичненська сільська у Камінь-Каширському районах) вибори органів управління тільки мають відбутися. Загалом в області є 36 сільських, 14 селищних і три міські ОТГ. Існує також кілька міжрайонних утворень, зокрема Оваднівська сільська ОТГ (центр с. Овадне Володимир-Волинського району), що об'єднує сільські ради Володимир-Волинського і Турійського районів [2-3].

Оваднівська сільська ОТГ створена 29 жовтня 2017 року шляхом об'єднання населених пунктів Оваднівської, Білинської, Галинівської та Красноставської сільських рад Володимир-Волинського та Гайківської сільської ради Турійського району. Адміністративний центр громади – с. Овадне Володимир-Волинського району. В складі громади перебуває 19 населених пунктів, всі вони сільські. Площа ОТГ – 217,0 км², населення (станом на 2018 р.) – 4 888 осіб, 100% населення громади становлять сільські жителі. Густота населення – 22,53 осіб/км². До складу громади входять села Володимир-Волинського – Овадне: (1256 осіб), Верба (579), Жовтневе (626), Маркелівка (97), Білин (437), Ліски (90), Охнівка (373), Писарева Воля (21) Галинівка (343), Воля-Свійчівська (117), Гевин (6), Свійчів (397), Красностав (517), Людмільпіль (78) та Турійського – Гайки (211), Замости (96), Руда (62), Ягідне (252) районів [2-3]. Сформовано чотири старостинських округи.

У громаді наявні значні туристично-рекреаційні ресурси та відповідна туристична інфраструктура для організації туристичної діяльності. Для здійснення рекреації і туризму впродовж року наявні сприятливі кліматичні умови і ресурси. Середньорічні температури: зимова – (-5,0 °C), літня – (+19,0 °C). Кількість опадів 500-600 мм. Рекреаційне значення для Оваднівської ОТГ мають водні ресурси, зокрема р. Турія, а також 11 ставків в сс. Галинівка, Воля Свійчівська, Красностав, Овадне загальною площею дзеркала – 66,64 га і об'ємом 735,56 тис.м³. В інвестиційному плані привабливим є довготермінова оренда водних плес задля організації відпочинку та вирощування риби, раків тощо [4-6].

За даними Управління лісового та мисливського господарства, екології та природних ресурсів ОДА Оваднівська громада розташована в межах Стежаричівського та Микуличівського лісництв Державного підприємства «Володимир-Волинське лісомисливське господарство» та Мокрецького лісництва Державного підприємства «Турійське лісове господарство» [2]. В ОТГ функціонують два об'єкти природо-заповідного фонду місцевого значення – лісовий заказник «Мокрецький» (898 га) та ботанічна пам'ятка природи в с. Овадне «Дуб звичайний 500 років» (0,01 га).

За наявними даними Управління культури, з питань релігії та національностей Волинської ОДА історичні та культурні туристичні ресурси Оваднівської ОТГ представлені вісьмома пам'ятками історії і культури, а також однією пам'яткою архітектури та містобудування (Василівська церква (дер.), 1741–1903 рр., с. Красностав) [4].

Туристичну інфраструктуру слід розглядати як комплекс елементів (або підсистем): заклади розміщення та харчування, дозвілля та побутового обслуговування, транспорт, зв'язок та інформаційне забезпечення [4-8].

Оваднівська ОТГ розміщена в межах Західного і Центрального туристсько-інфраструктурних районів [5].

За наявними даними Департаменту економіки та європейської інтеграції ОДА серед засобів тимчасового розміщення є дві агросадиби в сс. Овадне і Ягідне [4]. Коефіцієнт забезпеченості засобами тимчасового розміщення становить 0,009 од./км². Підсистема вимагає створення додаткових засобів розміщення (особливо поблизу шляхів сполучення) на зразок молодіжних таборів, міні-мотелів, кемпінгів, туристичних сіл, що працюють сезонно.

Ресторанне господарство має шість підприємств, з яких: два кафе, три бари та одна їдальня. Коефіцієнт забезпеченості закладами харчування становить близько 0,03 од./км². Дана мережа має тенденції до скорочення, її слід розширити і модернізувати, забезпечити кваліфікованими кадрами.

Заклади розваг представлені в Оваднівській ОТГ трьома будинками культури, трьома клубами та п'ятьма бібліотеками. Тут слід прискорити введення нових інноваційних для сільської місцевості форм дозвілля, зробивши акцент на розширенні використання

всесвітньої мережі Інтернет, розвинувши систему спортивно-розважальних закладів (клуби, ігрові майданчики, спортивні зали), що дозволить посилити національно-патріотичне виховання молоді.

Коефіцієнт забезпеченості закладами торгівлі становить в середньому 0,08-0,09 од./км² в обох громадах. При цьому обслуговування здійснює 14 торговельних підприємств в Оваднівській ОТГ. Надання побутових послуг забезпечує п'ять і три підприємства відповідно. Сфера побуту представлена перукарнями, майстернею з ремонту одягу, фотоательє, майстернями по ремонту взуття тощо, млином, пилорамою. Коефіцієнт забезпеченості становить 0,023 од./км². Банківське обслуговування здійснюється завдяки відділенням з присутніми там банкоматами ПАТ «Державний ощадний банк України» в с. Овадне. Страхові компанії в громаді відсутні [7]. Ця підсистема в цілому дозволяє забезпечити потреби громад, при необхідності вони можуть використати ресурси м. Володимир-Волинського, що знаходиться неподалік.

За інформацією Служби автомобільних доріг у Волинській області транспортна мережа громади має розгалужену сітку автодоріг. Територією ОТГ проходять дороги державного значення: регіональні 32,1 км – Р-15 (Ковель – Володимир-Волинський – Червоноград – Жовква). В громаді діє дві автозаправки в сс. Овадне, Верба та станція технічного обслуговування автомобілів в с. Овадне. Залізничний транспорт представлений залізничною віткою сполученням Київ–Луцьк–Володимир-Волинський–Грубешів (Республіка Польща) та Луцьк–Львів. Залізнична станція у с. Овадне.

Зв'язок забезпечується за допомогою п'ятьох поштових відділень ПрАТ «Укрпошта». Телефонний зв'язок забезпечується сервісними центрами ПАТ «Укртелеком», операторам мобільного зв'язку ПрАТ «МТС Україна» і ЛФ ПрАТ «Київстар», що розташовані в м. Володимир-Волинському. Проблемою тут є істотна невідповідність транспортних та експлуатаційних характеристик наявних автомобільних доріг загального користування сучасним вимогам щодо рівності та твердості, неузгодження їх розвитку з темпами автомобілізації області, що позначається на зниженні пропускної спроможності автошляхів.

Елементи інфраструктури туризму містять ряд окреслених проблем. Щоб їх вирішити, слід розробити Стратегію розвитку громади, де зазначити шляхи розв'язання: 1) участь у грантових проектах, написання програмних засад та бізнес планів для міжнародних фінансових інституцій для залучення додаткового фінансового ресурсу; 2) проведення реставрації історичних, архітектурних, релігійних та культурних об'єктів туризму; 3) реконструкція автошляхів, особливо місцевого значення, згідно міжнародних стандартів; 4) облаштування місць зупинок для різних категорій туристів (у т.ч. для осіб з обмеженими можливостями та осіб з інвалідністю); 5) реконструкція та розширення мережі засобів розміщення – мотелів, кемпінгів і агросадіб у віддалених сільських населених пунктах та лісовій зоні; 6) істотне покращення (внаслідок ребрендингу) сервісних умов закладів громадського харчування; 7) постійне встановлення та відновлення інформаційних таблиць-вказівників, що міститимуть коротку довідку про туристичні об'єкти та QR коди.

Висновки. Умови проведення децентралізації влади дозволяють вже сьогодні територіальним громадам отримати значну фінансову підтримку держави. Це в свою чергу створює передумови для проведення модернізації туричної галузі в межах ОТГ, що дасть змогу покращити сервіс та умови перебування туристів в громадах, а отже збільшити їх кількість, що забезпечить можливість зростання доходів місцевих бюджетів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2003 р. № 157-VIII // Відомості ВРУ України. – 2003. – № 13. – 91 с.
2. Головне управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.
3. Децентралізація влади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/region/item>.

4. Єрко І. В. Новітні можливості функціонування туристичної галузі Волинської області в умовах децентралізації влади / І. В. Єрко, Н. В. Чир, Р. Є. Качаровський // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2018. – № 3 (376): Геогр. науки. – С. 93-98.

5. Олійник Я. Б. Суспільно-географічне дослідження туристичної інфраструктури Волинської області : монографія / Я.Б. Олійник, І.В. Єрко. – Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2014. – 164 с.

6. Черчик Л.М. Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови розвитку : монографія. Ч. 1 / Л.М. Черчик, О.В. Міщенко, І.В. Єрко. – Луцьк : Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2014. – 128 с.

7. Чир Н. В. Оцінка сучасного стану та перспектив модернізації туристичної інфраструктури в умовах розвитку окремих об'єднаних територіальних громад Турійського району Волинської області / Н. В. Чир, Р. Є. Качаровський, М. О. Павлушенко // Наук. вісн. Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2017. – № 9 (358): Геогр. науки. – С. 94-100.

8. Чир Н. В. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку туристичної інфраструктури в окремих об'єднаних територіальних громадах Волинської області / Н. В. Чир, Р. Є. Качаровський // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія. – Тернопіль: СМП "Тайп". – № 2 (Вип. 43). – 2017. – С.107-113. // <http://esnuir.eunu.edu.ua/handle/123456789/13607>